

בית המשפט המחוזי בחיפה

09 דצמבר 2013

ת"א 7148-07-13 קלס נ' ערוץ הספורט
בע"מ

בפני כבוד השופט דר' עדי זרנקין
תובע

1. עמוס קלס
באמצעות ב"כ עוה"ד אפרת אמויאל פדידה

נגד

נתבע

1. ערוץ הספורט בע"מ
באמצעות ב"כ עוה"ד אורי בסט

החלטה

בקשה מטעם הנתבע, ערוץ הספורט בע"מ, להעברת התביעה לבית המשפט מחוזי מרכז בשל חוסר סמכות מקומית.

הרקע לבקשה

1. התובע הגיש לבית המשפט זה תביעה נגד הנתבע, בה טען, כי הנתבע הפר את זכות היוצרים שלו בסרטון שפורסם על ידי התובע, באתר אינטרנט של התובע, בכך שהנתבע העתיק את הסרטון, באופן לא חוקי וללא קבלת רשות מהתובע, מאתר האינטרנט יוטיוב (www.youtube.com). נוסף על כך, לטענת התובע, הסרטון הנ"ל שודר על ידי הנתבע בערוץ הספורט, לכל הפחות, שלוש פעמים ולאחר מכן הועלה הסרטון לאתר האינטרנט של ערוץ הספורט ולא זו אף זו הוא אף פורסם ב"עמוד הפייסבוק" של ערוץ הספורט, באתר האינטרנט "פייסבוק" (www.facebook.com). לטענת התובע, בהתנהלות זו של הנתבע הוא ניכס לעצמו הן את זכויות השידור של הסרטון והן את זכות היוצרים בסרטון, בניגוד לדין; הוא פגע בזכותו המוסרית של התובע כיוצר הסרטון; הוא פגע בזכות המוסרית של צלם הסרטון; הוא יצר מצג שווא כלפי הצופים כאילו הסרטון צולם והופק על ידי ערוץ הספורט, שכן בשידור הסרטון התנוסס הלוגו של ערוץ הספורט; הוא הפר את זכות היוצרים שלו בסרטון על ידי עשיית עותק מפר ופרסומו של עותק זה הן בטלוויזיה והן באינטרנט; הוא התעשר שלא כדין כתוצאה מהשימוש שעשה בסרטון. לאור דברים אלו הגיש התובע את תביעתו לפיצויים ולמתן צו מניעה קבוע, לפי חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007; חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984 וחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999.

בית המשפט המחוזי בחיפה

09 דצמבר 2013

ת"א 7148-07-13 קלס נ' ערוץ הספורט
בע"מ

בכתב התביעה נטען, כי לבית משפט זה סמכות מקומית לדון בתביעה "לפי ההלכה הפסוקה כי בעת יצירת התחייבות באינטרנט בישראל, לא יחולו כללי הסמכות המקומית וניתן יהיה להגיש את התביעה בכל בית משפט בארץ".

2. ביום 15.9.13 הגיש הנתבע את כתב הגנתו, ובו טען, בין היתר, כי יש להורות על העברת התובענה לבית משפט מחוזי מרכז, מחמת העדר סמכות מקומית. לטענת הנתבע, התביעה הוגשה בחיפה ללא כל ביסוס שבדין ומטעמי נוחות של התובע בלבד. לטענת הנתבע, ההלכה הפסוקה, אליה התייחס התובע בכתב תביעתו, עוסקת ב"תביעה מובהקת בנושא אינטרנט" והתביעה דכאן אינה כזו, שכן התובע טוען הן להפרת זכויות יוצרים באינטרנט והן לעוולות והפרות מכוח השידורים בטלוויזיה.

3. ביום 25.11.13 התקיים בפני דיון בנוכחות באי כוח הצדדים והתובע. בא כוחו של הנתבע, עו"ד אורי בסט, חזר על טענתו בנוגע לחוסר סמכות מקומית והוא הציג בפני מאמר שכתרתו "על הדבש ועל העוקץ": סמכות השיפוט המקומית ב"תביעות אינטרנט" (מאת אסף טבקה, פורסם ב"הפרקליט" נב תשע"ג, 365-394). לאור חילופי הדברים שנתקיימו באולם המשפט, אפשרתי לב"כ התובע, עו"ד אפרת אמויאל פדידה, להגיש את תגובתה בכתב למאמר ולטענת חוסר הסמכות המקומית.

4. ביום 29.11.13 הוגשה תגובת ב"כ התובע. בתגובתה, טענה עו"ד אפרת, בין היתר, כי במקרה דנן, הנתבע הפר את זכויות היוצרים של התובע בסרטון הן על ידי העתקתו באופן אסור מן האינטרנט, הן על ידי שידורו בערוץ הספורט והן על ידי פרסומו באתר האינטרנט של ערוץ הספורט ובדף הפייסבוק של הערוץ. משכך, הסרטון המפר הגיע לכל בית בישראל, ומכאן שההפרה התבצעה בכל מקום בארץ, ומשכך לתובע יכולת להגיש את תביעתו בכל בית משפט מחוזי בארץ. ב"כ התובע, הפנתה לפסיקתו של בית המשפט העליון ברע"א 530/12 יעקובוביץ נ' זיאס (ניתן ביום 28.3.2012, להלן - "פרשת יעקובוביץ"), לפיה תביעה שעילותיה מבוססות על רקע פרסומים באינטרנט, פרסומים החשופים לעיני כל הציבור בישראל, ניתן להגישה בכל מחוז בארץ. כן ציינה, את מגמות בתי המשפט להפחית בחשיבות שאלת הסמכות המקומית בעניינים כאלו, על מנת למנוע פגיעה ביעילות הדיונית.

אלו טענות הצדדים לעניין הסמכות המקומית. אקדים ואומר כי דין הבקשה להידחות, מהטעמים שיפורטו להלן.

בית המשפט המחוזי בחיפה

09 דצמבר 2013

ת"א 7148-07-13 קלס נ' ערוץ הספורט
בע"מ

דיון

5. ההלכה בעניין סמכות השיפוט המקומית, כאשר עילת התביעה מבוססת על פרסומים באינטרנט, נקבעה בפסק הדין שניתן על ידי בית המשפט העליון בפרשת יעקובוביץ, המוזכרת לעיל, שם נטען לפרסומים שקריים, בין היתר, באמצעות פרסומים באתרי אינטרנט. וכך נקבע בפרשת יעקובוביץ:

"משפורסמו הדברים ברשת האינטרנט, הם חשופים לעיני כל. משכך, המעשה שבבסיס התביעה בוצע בכל מקום. המבקשים רשאים היו, על כן, להגיש תביעתם לכל מחוז שיפוט בארץ, ובכללו מחוז מרכז. מסקנה זו נלמדת גם מהיקש פשוט לפסיקה שיצאה מלפני בית משפט זה בעניין עיתונות כתובה. בפרשת קים המבקשת היתה עיתונאית שנתבעה בתביעת לשון הרע על ידי המשיב שם. התביעה, בגין כתבה שפירסמה המבקשת בעיתון "הארץ", הוגשה לבית משפט השלום בירושלים. במסגרת בקשה להעברת מקום דיון טען בא כוחה של המבקשת, כי מעבר לכך שעיתון הארץ מופץ גם בירושלים, מהווה בחירת בית משפט השלום בירושלים כפורום התדיינות, מעשה שרירותי. בית משפט זה (הנשיא (בדימ') א' ברק) קבע, כי מכיוון שהפרסום נעשה בירושלים, קנה בית המשפט בירושלים סמכות מקומית לדון בתביעה, מכוח תקנה 3(א)(5) לתקנות. כפי שבעניין קים – בית משפט קונה סמכות משום שגם במחוז שיפוטו הופץ העיתון ובו הפרסום שבבסיס התביעה, כך גם בעניינו – בית המשפט במחוז מרכז קונה סמכות לדון בתביעה משום שגם במקום מושבו בוצע הפרסום באינטרנט" (פסקה 14 בפסק הדין).

בבש"א 2267/12 דוד פרל נ' קבוצת איזנברג נדל"ן בארץ ובעולם בע"מ (ניתן ביום 4.4.12), אף שם דובר על תביעה שהוגשה בגין פרסומים באינטרנט (בטענה ללשון הרע) ציין כב' הנשיא גרוניס כי:

"אכן, מבחינת כללי הסמכות המקומית יכולה הייתה התובעת להגיש את התביעה בכל בית משפט שלום בארץ. זאת, בהינתן העובדה שעסקינן בהליכים שהוגשו על רקע פרסומים ברשת האינטרנט (ראו רע"א 530/12 יעקובוביץ נ' זיאס...)." (פסקה 14 בפסק הדין).

בנידונו, מקור הפגיעות הנטענות, עליהן מבוססת התביעה, הוא ההורדה אסורה של הסרטון מאתר יוטיוב, העתקה אסורה של הסרטון ולאחר מכן פרסומו באתר הנתבע ובערוץ הספורט. משכך, הפרת זכות היוצרים (הנטענת) של התובע בסרטון, בוצעה לעיני כל, ועל פניו, ההפרה התרחשה בכל בית בישראל בו יש מחשב המחובר לרשת האינטרנט. בדומה לנידון בפרשת

בית המשפט המחוזי בחיפה

09 דצמבר 2013

ת"א 7148-07-13 קלס נ' ערוץ הספורט
בע"מ

יעקובוביץ, המקרה דנן מיוחד בכך ש"אין מקום מסוים אחד למעשה בגינו תובעים" (נדברי השופטת נאור בפרשת יעקובוביץ), דהיינו עילת התביעה לא נוצרה במקום אחד ובזמן מסוים אלא שמרגע שהיא נוצרה ושחררה לאוויר העולם, היא נמצאת בכל מקום. כך, בפרשת יעקובוביץ פרסום לשון הרע התבצע באינטרנט, אליו קיימת גישה מכל מקום, ומרגע שנוצר הפרסום הפוגעני, הוא קיים בכל מקום, כך גם בנידוננו, הפרת זכות היוצרים התבצעה, בין היתר, על ידי עשיית עותק מפר של הסרטון והפצתו באינטרנט ובטלוויזיה, ומשכך, ההפרה קיימת בכל מקום בו ניתן לצפות בסרטון.

6. הרציונל המונח בבסיס כללי סמכות השיפוט המקומית הינו כי ראוי לו להליך אזרחי להתנהל במקום גיאוגרפי המקיים זיקה לנתבע, או לחפץ, או לאירוע, נשוא התביעה. הכללים אף באים, בין היתר, למנוע מצב שבו תובע, אשר יוזם את ההליך האזרחי, יגישו במכוון במקום המרוחק מן המקום הטבעי להגשתו, דהיינו המקום בעל הזיקה לנתבע או לאירוע, וזאת על מנת להוגיע את הנתבע שלא לצורך, ולהקנות לעצמו יתרון דיוני בלתי הוגן.

7. כאמור, על פי הפסיקה הרווחת כיום, הרי משמדובר בהפרת זכויות נטענת באינטרנט, קיימת זיקה בין הפרת הזכות הנטענת, לבין כל מקום שבו הופץ העותק המפר, ומבחינה זו אין לומר כי נפל פגם בהגשת התביעה בבית משפט זה. אין אף לומר כי בהגשת התביעה בבית משפט זה, תיפגע זכות מזכויותיה הדיוניות של הנתבעת, ועל רקע המגמה הניכרת בפסיקה, בשנים האחרונות, בדבר הפחתה בעוצמת החשיבות של שאלת הסמכות השיפוט המקומית, דומה כי אף מטעם זה אין פסול בכך כי התביעה הוגשה בבית משפט זה דווקא.

8. במאמרו הביקורתי המעניין של אסף טבקה המצוין בסעיף 3 לעיל, מעמיד הוא בשבט הביקורת את הקביעה הרווחת בפסיקה בעניין סמכות מקומית בתביעות אינטרנט, כפי שבוארה לעיל, וטוען, בין היתר, כי היא אינה מתאימה למקרים רבים המסווגים כ"תביעות אינטרנט". לטענתו, הלכה זו אינה רלוונטית מקום שבו לא מתקיימים פערי כוחות בין בעלי הדין, היינו, כאשר הצדדים להליך הם אנשים מן היישוב, המבקשים לברר פלוגתא בנושא או בעילה אינטרנטית, וכן אין היא ראויה במקום שבו לא מדובר בתביעה צרכנית מובהקת, היינו, כאשר התביעה אינה מוגשת על ידי צרכן יחיד התובע תיקון החלפה או פיצוי בגין שירות שקיבל או מצב שרכש, וכן, לטענתו, אין היא מתאימה מקום שבו אמנם מסווגת היא כתביעת אינטרנט, אך אין הבדל ממשי ומוצדק בינה ובין תביעה שאינה כזו.

המחבר מביע חשש כי "המשך המגמה הרווחת כיום, זו הקובעת את אשר היא קובעת ומבטלת את אשר היא מבטלת, תוך שהיא אינה מבחינה בין סוגי התביעות השונות, בין סוגי המתדיינים השונים ובין סוגי הערכאות והטריבונלים השונים, עלולה להוביל לפגיעה של ממש בזכויותיהם של בעלי הדין ולהפרת האיזון הדיוני העדין בין תובעים לנתבעים".

בית המשפט המחוזי בחיפה

09 דצמבר 2013

ת"א 7148-07-13 קלס נ' ערוץ הספורט
בע"מ

למרות ניתוחו המעניין והמחכים של המחבר, אינני רואה עצמי בן חורין לסטות מן ההלכה הנוהגת בעניין זה, ומשנחה דעתי כי בירורה של התביעה בבת משפט זה אינו כרוך בפגיעה כלשהי בזכויותיה הדיוניות של הנתבעת, אינני סבור כי יש טעם של ממש להורות על העברתה של תביעה לדיון בבית המשפט המחוזי במחוז מרכז, כפי שנתבקש.

9. הבקשה, אם כן, נדחית.

הנתבעת תישא בהוצאות התובע, בסך של 4,000 ש"ח.

ניתנה היום, ו' טבת תשע"ד, 09 דצמבר 2013, בהעדר הצדדים.

עדי זרנקין, שופט